

Οκτώβριος 2015

ΝΕΑ ΠΑΙΔΕΙΑ

www.neapaideia-glossa.gr
neapaideia.journal@gmail.com

Το Ίδρυμα Λασκαρίδη ανακοίνωσε τα **εκπαιδευτικά του προγράμματα** για το Λύκειο για το σχολικό έτος 2015-2016.

Δείτε το [αρχείο](#).

Σε αυτά συμμετέχει και η Νέα Παιδεία με δύο σεμινάρια.

Η Ιστορία στην κόψη του λόγου

Το Ίδρυμα Θεοχαράκη, το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα «Ιστορική έρευνα, Διδακτική και Νέες Τεχνολογίες» του Ιονίου Πανεπιστημίου, η Επιστημονική Ένωση «Νέα Παιδεία», τα Εκπαιδευτήρια «Νέα Γενιά Ζηρίδη» και το λογοτεχνικό περιοδικό Φρέαρ διοργανώνουν τον Νοέμβριο σειρά συζητήσεων με τίτλο:

«Η Ιστορία στην κόψη του λόγου: Τρεις οριακές στιγμές της ελληνικής ιστορίας μέσα από τη λογοτεχνία»

και τις παρακάτω θεματικές: Η Μικρασία ως διαρκώς επανερχόμενη μνήμη, ο Εμφύλιος και η αδύνατη συμφιλίωση, η λογοτεχνία στους χαλεπούς καιρούς της κρίσης.

Δείτε το [πρόγραμμα](#)

Περιεχόμενα

Σεμινάρια	2
Διεθνή νέα	2
Βιβλία	2
Συνέδρια,	3
Ενδιαφέροντα	3
Εκπ. προγρ.	4
Διαγωνισμοί	4

www.elia.org.gr

Τα δάκρυα για την ιδιωτική εκπαίδευση, του Β. Τσάφου

Η Νέα Παιδεία συμφωνεί και προσυπογράφει το κείμενο διαμαρτυρίας της Πρωτοβουλίας Εκπαιδευτικών για την Ιστορική Εκπαίδευση στην Ελλάδα σχετικά με την αντιμετώπιση του μαθήματος της Ιστορίας

Λογοκρίνοντας τον Ελύτη, του Κ. Μπαλάσκα

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

→ [Νέο κινηματογραφικό εργαστήριο](#) με τον Βασίλη Λουλέ «**Το ντοκιμαντέρ ως εργαλείο στην Εκπαίδευση – και όχι μόνο!**» στο Ίδρυμα «Μιχάλης Κακογιάννης», 3-4/10, 10-11/10/2015.

→ Το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας σε συνεργασία με το ΚΕΓ διοργανώνει [μεταπτυχιακό πρόγραμμα Διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης/Ξένης Γλώσσας](#).

→ Το Κέντρο Ελληνικού Πολιτισμού διοργανώνει προγράμματα [online εκμάθησης](#) της ελληνικής γλώσσας. Τηλ: 210 5238149, vassia@hcc.edu.gr

→ **NEO:** Το ΥΠΕΘ ΘΕΤΕΙ υπό την αιγίδα του το [Σεμινάριο Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών](#)

με θέμα: "20th Century Greek History Through Personal Narratives. Jewish Stories from Thessaloniki; Your Students' Stories, Too. Video, Digital Story Telling And International Partnerships", Καβάλα, 16-17/10/2015

→ **NEO:** Το Ιστορικό Αρχείο Προσφυγικού Ελληνισμού (Ι.Α.Π.Ε.) και η Ένωση Προφορικής Ιστορίας (Ε.Π.Ι.) σε συνεργασία με το Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας διοργανώνουν [Σεμινάριο Προφορικής Ιστορίας στην Θεσσαλονίκη](#).

→ **NEO:** Ελεύθερο Πανεπιστήμιο της Στοάς του Βιβλίου, [27ος κύκλος μαθημάτων](#),

→ **NEO:** [Ματιές στην Ιστορία της Επιστήμης](#), σεμινάρια με

τον Τεύκρο Μιχαηλίδη.

→ **NEO:** Η ΕΕΕΕ διοργανώνει e-learning σεμινάριο 200 ωρών με θέμα «Πολυδιάστατη μάθηση». Πληρ.2106012297/6979 724757 aduleduc.courses@gmail.com

→ **NEO:** [13 βιωματικά σεμινάρια](#) από το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο (Οκτ.-Νοεμ.2015) με θέμα την ενημέρωση και εκπαίδευση εκπαιδευτικών, γονέων και μαθητών για την αγωγή υγείας σε θέματα διατροφής. Ημερίδα στις 16/10.2015, για θέματα διατροφής στην παιδική και εφηβική ηλικία.

→ **NEO:** [Επιμορφωτικά σεμινάρια](#) από το Εργαστήριο Πειραματικής Παιδαγωγικής (Ε.Π.Π.) του Πανεπιστημίου Αθηνών

ΔΙΕΘΝΗ

→ [5th World Conference on Educational Technology Researches](#), University of Kyrenia, Kyrenia (Girne) - North Cyprus, **15-17 October 2015**

→ [Feminism and Classics VII: Visions](#), University of Washington, Seattle, **19-22 May 2016**

→ [CLASSICAL RECEPTION AND THE HUMAN](#), International Conference at the University of Patras, Greece, **10-12 June 2016**. Abstract: 300 words by 15/10/2015 to classicalreception.human@gmail.com

ception.human@gmail.com

→ [8th World Conference on Educational Sciences](#), **4 - 6 February 2016**, University of Alcalá, Madrid, Spain. Date for Abstracts Submissions: 23/10/2015. email: wces.info@gmail.com

→ **NEO:** [9ο Παγκόσμιο Συνέδριο για το Θέατρο/Δράμα στην Εκπαίδευση](#), Αγκυρα, 11-17 Ιουλίου 2016

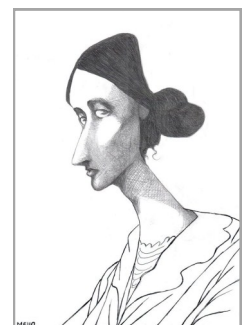
→ **NEO:** [History week 2015](#), 18-25/10/2015, Melbourne

ΒΙΒΛΙΑ

Γ. Κόκκινος & Δ. Μαυροσκούφης (επιμ.) [Το τραύμα, τα συγκρουσιακά θέματα και οι ερμηνευτικές διαμάχες στην ιστορική εκπαίδευση](#), Αθήνα: Εκδόσεις Ρόδον, 2015

Κ. Βεβα & Αθ. Κολιαλης, [Λεξικό Ρημάτων Αρχαίας Ελληνικής: Από το παρελθόν στο παρόν](#), Αθήνα: Εκδ. Γρηγόρη, 2015

Β. Γεωργιάδου-Καμπουρίδη, [Γονείς, παιδιά και εκπαίδευση: Μια οικογενειακή υπόθεση](#). Αθήνα: Κλειδάριθμος, 2011

© [Silvano Mello](#)

ΣΥΝΕΔΡΙΑ - ΗΜΕΡΙΔΕΣ

→ **NEO:** Το Τμήμα Ελληνικής Φιλολογίας έχει την τιμή να σας προσκαλέσει στο Διεθνές Συνέδριο με θέμα «**Ταυτότητες: γλώσσα και λογοτεχνία**», Κομοτηνή, **9-11/10/ 2015**. congress@helit.duth.gr

→ **NEO:** 1ο Διεπιστημονικό Συνέδριο για τη Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής - Υπερκινητικότητα «**Από Το Παιδί Στον Ενήλικα**», **9-11/10/2015**, Αθήνα

→ Η Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων και το Σπίτι της Κύπρου διοργανώνουν διημερίδα με θέμα: «**Ο κυπριακός απελευθερωτικός αγώνας, (1955-1959), στην ελληνική λογοτεχνία**», Παρασκευή, 9/-10/10/2015, στην Αθήνα, στο [Σπίτι της Κύπρου](#). [Πρόγραμμα](#).

→ Η Επιστημονική Ένωση για την Προώθηση της Εκπαιδευτικής Καινοτομίας διοργανώνει σε συνεργασία με την Περιφερειακή Διεύθυνση Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης Θεσσαλίας, το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και το Τ.Ε.Ι. Θεσσαλίας το [1ο Πανελλήνιο Συνέδριο για την Προώθηση της Εκπαιδευτικής Καινοτομίας](#), Λάρισα, **23-25/10/2015**. Πληρ. 6972038117, 6932078466

→ Το Ελεύθερο Πανεπιστήμιο Πολιτών και το Κέντρο Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης διοργανώνουν το 20ο Διεθνές Συνέδριο με θέμα «**Κοινωνική Παιδαγωγική, Διαπολιτισμικότητα, Συμβουλευτική και Ειδική Αγωγή**», Πάτρα, **30 Οκτωβρίου - 1 Νοεμβρίου 2015**.

→ [Η εκπαίδευση την εποχή των ΤΠΕ](#), Αθήνα, **7 - 8/11/2015**. Το συνέδριο οργανώνεται από την Επιστημονική Ένωση Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας για τη διάδοση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση.

→ Συνέδριο με τίτλο «**Ρέα Γαλανάκη - Μάρω Δούκα - Ιωάννα Καρυστιάνη / "Γεωγραφία" πνευματικών περιπλανήσεων**», Κέρκυρα, **13-15 Νοεμβρίου 2015**.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ - ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

→ [Mathesis](#): Ανοιχτά μαθήματα δωρεάν. Έναρξη με Ιστορία και Φυσικές Επιστήμες. Ελεύθερη παρακολούθηση.

→ Η Παιδαγωγική Ομάδα «Το Σκασιαρχείο - Πειραματικοί ψηλαφισμοί για ένα σχολείο της κοινότητας» και η Περιφέρεια Αττικής εγκαινιάζουν στο Πεδίο Άρεως το έργο του Ζάφου Ξαγοράρη, [Λοξή Τάξη](#).

→ [Τα νέα](#) του Γαλλικού Ινστιτούτου.

→ Πολυφεστιβάλ «[Το μικρό Παρίσι των Αθηνών](#)»

→ Παρουσίαση του βιβλίου των Γιώργου Κόκκινου & Δημήτρη Μαυροσκούφη (επιμ.) [Το τραύμα, τα συγκρουσιακά θέματα και οι ερμηνευτικές διαμάχες στην ιστορική εκπαίδευση](#) τη Δευτέρα, 2/11/2015, ώρα 19.00, Βαφοπούλειο Πνευματικό Κέντρο, Θεσσαλονίκη.

→ Νέος [ιστότοπος](#) της Εταιρείας Ελλήνων Συγγραφέων

→ [Συνέδριο ΠΕΦ: Σοφοκλής: Ο μεγάλος κλασικός της τραγωδίας](#), Σέρρες, **12-14/11/2015**.

→ 7ο Συνέδριο της Ελληνικής Ένωσης για τη Μουσική Εκπαίδευση στη Θεσσαλονίκη στις **27-29/11/2015** με θέμα: "[Μουσικός Γραμματισμός](#): Τυπικές και Άτυπες Μορφές Μουσικής Διδασκαλίας-Μάθησης". 7thconference@eeme.gr

→ [1ο Διεθνές Βιομηχανικό ΣΥΝΕΔΡΙΟ εφαρμοσμένης Διδακτικής - "Καινοτόμες Εφαρμογές στη Διδακτική Πράξη"](#), **27- 29/11/2015**, υπό την Αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων

→ Η Ένωση Ερευνητών της Διδακτικής των Μαθηματικών και το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, το Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης και η Παιδαγωγική Σχολή του Α.Π.Θ. διοργανώνουν το **6ο Πανελλήνιο Συνέδριο της Ένωσης Ερευνητών της Διδακτικής των Μαθηματικών** με θέμα: «[Μαθηματικά Με διάκριση και ΧΩΡΙΣ διακρίσεις](#)», **4-6/12/2015** στη Θεσσαλονίκη, στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

[Το μικροκλίμα του συλλόγου διδασκόντων, της Β. Δουληγέρη](#)

[Καινοτομία & Έρευνα στην Ανοικτή & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση & στις Τεχνολογίες Πληροφορίας & Επικοινωνίας](#)

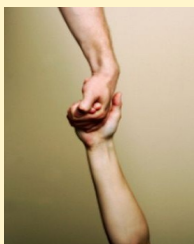
Αθήνα, 7-8/11/2015. Η Νέα Παιδεία συμμετέχει στο πάνελ με θέμα «*Τα εκπαιδευτικά περιοδικά στην Ελλάδα*»

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

How was it humanly possible?: Η διδακτική του Ολοκαυτώματος, της Ν. Μερκούρη

Σχολείο και πολιτισμός: οι απόψεις και προτάσεις του Pierre Bourdieu, της Μαριάνθης Μπέλλα

Ο σχολικός εκφοβισμός, του Κ. Μπαλάσκα

→ **NEO: Ίδρυμα Λασκαρίδη:** Τα εκπαιδευτικά προγράμματα για το σχολικό έτος 2015-2016 ανακοινώθηκαν. Δείτε την [ιστοσελίδα](#). Πληρ. Κ. Κυπαρίσση info@laskaridou.gr.

→ **Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς:** [Πληροφορίες](#) και αιτήσεις για το υλικό των προγραμμάτων [εδώ](#)

→ **Μουσείο Ηρακλειδών:** Πληροφορίες: 2385055057, dianiouteet@uowm.gr και στην [ιστοσελίδα](#)

→ Το **Τμήμα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία** συνεχίζει την παρουσίαση των [δύο προγραμμάτων](#): «Ερευνάμε και συζητάμε για τη δικτατορία της 21ης Απριλίου 1967», εκπαιδευτικό

πρόγραμμα για μαθητές Γ' Γυμνασίου & Α', Β', Γ' Λυκείου, «1974: η αποκατάσταση της δημοκρατίας», εκπαιδευτικό πρόγραμμα για μαθητές Γ' Γυμνασίου & Α', Β', Γ' Λυκείου

→ **Το Εβραϊκό Μουσείο** έχει σχεδιάσει και υλοποιεί εκπαιδευτικά προγράμματα, που απευθύνονται σε μαθητές Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Οι εκπαιδευτικοί που ενδιαφέρονται να τα παρακολουθήσουν, μπορούν να απευθυνθούν για πληροφορίες και ενημερωτικό τηλ.: 210 3225582, E-mail: otrevez@a@jewishmuseum.gr www.jewishmuseum.gr

→ **Θεματικές παρουσιάσεις:** Το **Μουσείο Ακρόπολης** δίνει στους επισκέπτες τη δυνατότη-

τα να συμμετάσχουν σε παρουσιάσεις επιλεγμένων εκθεμάτων από τους Αρχαιολόγους - Φροντιστές. info@theacropolismuseum.gr Τηλ.: 210 9000900

→ **Μουσείο Παιδικής Τέχνης:** εικαστικά εργαστήρια για γονείς και παιδιά 2,5-4,5 ετών, Zoom στη Μουσική + Ζωγραφική, Ζωγραφική στο εργαστήριο του Μουσείου, Εγγραφές στο πρωτοετές 8μηνης διάρκειας εικαστικό εργαστήριο. Για κρατήσεις θέσεων Τρίτη-Παρασκευή 10.00-14.00, 21033126212103312750, www.childrensartmuseum.gr.

→ **NEO:** Το Ίδρυμα Ευγενίδου, σε συνεργασία με το Εργαστήριο Φωτονικών Επικοινωνιών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, το οποίο είναι ο επίσημος εκπρόσωπος της UNESCO για το Διεθνές Έτος Φωτός στην Ελλάδα, συνδιοργανώνουν διήμερο δράσεων με τίτλο: **ΔΥΟ ΗΜΕΡΕΣ ΓΕΜΑΤΕΣ ΦΩΣ.** 9-10/10/2015. lib@eugenfound.edu.gr (για κρατήσεις)

→ **NEO:** Εκπ. πρόγραμμα «**Το Λιμάνι και ο Άνθρωπος**» υλοποιείται από το Βιοτεχνικό Βιομηχανικό Εκπαιδευτικό Μουσείο Λαυρίου στον Επιβατικό Σταθ-

μό Λιμένος Λαυρίου, Πληροφορίες 2292025575

→ **NEO:** Το Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης του Πανεπιστημίου Αθηνών συνεχίζει τις [εκπαιδευτικές του δράσεις](#) για μαθητές Δημοτικού και Γυμνασίου. 210 727 7561, 210 727 7946 museum@arch.uoa.gr

→ **NEO: Ίδρυμα «Μιχάλης Κακογιάννης»:** «[Ταξίδι στο Cinema και στην Τέχνη](#)» | Θεατρικό Εργαστήρι για Παιδιά με την Δάφνη Μιλτιάδου (Οκτ. 2015)

→ **NEO: Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών:** [Εκπαιδευτικά προγράμματα](#) για παιδιά, εφήβους, οικογένειες και ενήλικες.

→ **NEO: Καρπός:** προγράμματα για μαθητές Animation, ντοκιμαντέρ και μοντάζ για παιδιά και ενήλικες. Δείτε το [πρόγραμμα](#). Τηλ.: 210 34 61 981, edu@herakleidon-art.gr

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

→ Η «Νέα Γενιά Ζηρίδη» σε συνεργασία με το Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς και τις Εκδόσεις Κέδρος διοργανώνουν μαθητικό διαγωνισμό παραμυθιού και διηγήματος με τίτλο «**Οι μαθητές με τη γραφίδα τους υφαίνουν ιστορίες**» (Οκτ-Δεκ.2015) για τους μαθητές Δημοτικών και Γυμνασίων της Αττικής. Πληροφορίες στην [ιστοσελίδα](#) και στα paramythi@ziridis.gr 2106685600

→ Το «Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδη» προκηρύσσει τον «**4ο Πανελλήνιο Λογοτεχνικό Διαγωνισμό Πρωτόλειου Διηγήματος στη μνήμη της Καίτης Λασκαρίδη**» για το σχολικό έτος 2015-2016. Τηλ. 210-4297540-1-2 (υπεύθυνοι: κ. Καλή Κυπαρίσση, κ. Παναγιώτα Δεδετζή), info@laskaridou.gr

→ Ο Πανηπειρωτικός Σύλλογος Πατρών διοργανώνει τον **4ο Περιφερειακό Μαθητικό Ποιητικό/Λογοτεχνικό Διαγω-**

νισμό για μαθητές Γυμνασίων & Λυκείων με θέμα: «Μια φορά κι έναν καιρό...». 6937950605 - 2610430408, 2610224995

→ Η ΔΔΕ Δράμας και ο επιστ. και πολιτιστ. Σύλλογος «εκπαιδευτικός κύκλος» προκηρύσσουν τον **4ο Πανελλήνιο Λογοτεχνικό Διαγωνισμό** Εφηβικού Διηγήματος και Ποίησης «Γρηγόρης Πεντζίκης». 2521351223, 2521351224, 2521351225

Επιστημονική ένωση ΝΕΑ ΠΑΙΔΕΙΑ

Χαριλάου Τρικούπη 31,
10681 Αθήνα

Τηλέφωνο: 2103636007

Ηλ. ταχυδρομείο:

neapaideia_journal@gmail.com,

neapaideia@yahoo.gr

Δύσκολον θρέμμα
άνθρωπος

Το περιοδικό "ΝΕΑ ΠΑΙΔΕΙΑ" έκλεισε 155 τεύχη εκδοτικής παρουσίας στον χώρο των επιστημονικών περιοδικών. Όλα αυτά τα χρόνια με την επιστημονική αρθρογραφία και τα κριτικά του σχόλια αποτέλεσε ένα από τα πιο έγκυρα περιοδικά στο χώρο της εκπαίδευσης. Σήμερα, ανανεωμένο εκδοτικά με τη συνεργασία των εκδόσεων ΠΑΤΑΚΗ, συνεχίζει με ευθύνη και σοβαρότητα αυτή τη μακρόχρονη παρουσία απευθυνόμενο προς τους επιστήμονες όλων των βαθμίδων και ζητώντας τη συμμετοχή τους στον επιστημονικό διάλογο μέσα από επιστημονικές εργασίες και άρθρα για τα σοβαρά ζητήματα της εκπαίδευσης στην Ελλάδα και τον κόσμο.

Ο Διευθυντής του περιοδικού
Κώστας Αγγελάκος
Αναπληρωτής καθηγητής,
Ιόνιο Πανεπιστήμιο

www.neapaideia-glossa.gr

Αυτογνωσία, του Κ. Μπαλάσκα (τεύχος 155)

Λένε ότι μαθαίνει κανείς παθαίνοντας. Λένε ότι τα παθήματα γίνονται μαθήματα. Τον πάθει μάθος θέντα γράφει και ο Αισχύλος. Μακάρι να μαθαίναμε από τα παθήματά μας οι Έλληνες. Με τόσα που έχουμε πάθει στη μακραίωνη ιστορία μας και στα τελευταία πέντε χρόνια, θα έπρεπε να έχουμε γίνει σοφοί. Δυστυχώς όμως φαίνεται πως τίποτε δεν έχουμε μάθει. Τα παθήματά μας αφήνουν μόνο πληγές, αλλά η συμπεριφορά μας παραμένει ίδια. Μάθηση όμως είναι η τροποποίηση της συμπεριφοράς προς το καλύτερο δια του εμπλουτισμού της εμπειρίας. Ωστε να μη επαναλαμβάνονται τα ίδια λάθη με τον ίδιο τρόπο.

Τα γνωστά λάθη που συνδέονται με τον υπέρμετρο συναισθηματισμό μας, τον ατομισμό και τον υπερτροφικό εγωισμό μας, τις ιδεοληψίες και τις αυταπάτες που μας κρύβουν την πραγματικότητα, που μας κάνουν να έχουμε μεγάλη ιδέα για τον εαυτό μας, να εκλαμβάνουμε ως πραγματικότητα τις επιθυμίες μας και να θεωρούμε υποχρέωση των άλλων να τις ικανοποιούν, διαφορετικά είναι υπεύθυνοι για τα δεινά μας, μας μισούν, μας φθονούν, μας ζηλεύουν, θέλουν το κακό μας, είναι ανθέλληνες.

Τα γνωστά λάθη που οδηγούν σε διχασμούς, σε πολωτικές αντιπαλότητες, αυθαιρεσίες και βάνουσσες συμπεριφορές στο πολιτικό-κοινωνικό πεδίο. Εκτοξεύοντας με ευκολία και ανευθυνότητα βαριές κατηγορίες, ύβρεις, συκοφαντίες επί δικαίους και αδίκους. Παραποιώντας, διαστρέφοντας και ερμηνεύοντας τα πάντα κατά το δοκούν. Εξυφαίνοντας και διαδίδοντας ψεύδη και θεωρίες συνωμοσίας. Όλα αυτά δηλαδή που αναπαράγουν τη δυσπιστία και την καχυποψία δηλητηριάζοντας περαιτέρω το ήδη ανθυγιεινό κλίμα του πολιτικού, του κοινωνικού και του ψυχικού μας βίου. Όλα αυτά δεν αφήνουν πολλές ελπίδες για μαθήματα αυτογνωσίας από τα τωρινά μας παθήματα.

Είναι ακόμη πολλοί αυτοί που δεν έχουν καταλάβει ή δε θέλουν να καταλάβουν δυο τρία πολύ απλά πράγματα: ότι η χώρα χρεοκόπησε (δεν είναι η πρώτη φορά) και ότι χρωστάει ένα τεράστιο ποσό. Ότι για να συνεχίσουμε να ζούμε σαν άνθρωποι, πρέπει να δανειστεί πάλι. Επειδή όμως είναι υπερδανεισμένη και υπερχρεωμένη, για να τη δανείσουν ζητούν μια συμφωνία και κάποιες εγγυήσεις ότι δε θα χάσουν τα λεφτά τους. Η συμφωνία είναι το μνημόνιο και οι εγγυήσεις είναι τα μέτρα. Εννοείται ότι καλό μνημόνιο δεν υπάρχει και ζητούμενο είναι το λιγότερο κακό. Εννοείται επίσης ότι το μνημόνιο κανένας δεν το θέλει. Ουδείς εκών μνημονιακός. Αναγκάζεται όμως να το δεχτεί, διότι αλλιώς δεν υπάρχουν χρήματα και η χώρα καταρρέει. Φυσικά υπάρχει πάντα η εναλλακτική πρόταση της ηρωικής αυτοκτονίας αλλά δεν ενδείκνυται.

Αυτό το κατάλαβε πλέον (έστω αργά και επώδυνα) ακόμα και ο Πρωθυπουργός της χώρας, ο οποίος ομολόγησε (προς τιμή του βέβαια αλλά αυτό δεν τον αθώνει) ότι είχε αυταπάτες, δηλαδή νόμιζε ότι...Αυτά ακριβώς είναι τα λάθη. Να νομίζουμε ότι τα πράγματα είναι έτσι, επειδή εμείς θέλουμε να είναι έτσι. Μακάρι να απαλλαγούν και οι άλλοι (πολιτικοί και πολίτες) από τις ιδεοληψίες και τις αυταπάτες. Γιατί εκεί που τελειώνουν οι αυταπάτες αρχίζει η αυτογνωσία. Ατομική, πολιτική, εθνική.